

Otevřený dopis Asociace speciálních pedagogů ministru školství Bekovi

15.3.2024 - | PROTEXT

neoficiálně jsme se seznámili s materiálem Transformace sítě zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči zřizovanou MŠMT, který je v rámci vnitřního připomínkového řízení připraven ke schválení poradou ministra. Materiál předkládá Sekce vzdělávání a mládeže k rozhodnutí k zahájení prací na transformaci sítě zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči zřizované MŠMT k 1. 1. 2025 a návrh postupu prací vedoucích k této transformaci.

Deklarovaným cílem v materiálu navržené transformace sítě zařízení je nastavení systému, který zefektivní řízení a správu těchto zařízení ze strany MŠMT, sjednotí metodickou podporu a kvalitu práce v samotných zařízeních a zároveň tak i podpoří adekvátní a kvalitní intervenci směrem k dítěti i jeho rodině a případně dalším subjektům.

Rozumíme, že ministerstvo všemožně hledá cesty, jak ve svém resortu ušetřit chybějící finanční prostředky. Zcela jistě se nalézt dají a systém je možné zefektivnit. Nicméně určitě ne za pomoci předkládaného materiálu, který se vyznačuje velkou chybovostí, která plyne ze skutečnosti, že tento rádobý koncepční draft připravili ministerští pracovníci, kteří o systému školských zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy a střediscích výchovné péče mají pouze mlhavé představy.

Pomineme-li mnohé zásadní nelogičnosti až nesmysly pramenící z totální neznalosti předkladatelů, které text obsahuje, lze konstatovat, že při případné realizaci bude do systému celé sítě vnesen ještě větší chaos, než je dnes. Překvapuje nás zrovna tak nemile fakt, že se do složení mezioborové pracovní skupiny pro realizaci transformace sítě vůbec nepočítá s odborníky z praxe a se zástupci profesních asociací.

Předkládaný text pouze dokazuje marasmus a nekompetentnost tvůrců materiálu, byť se jedná o ředitele odboru 20 a vedoucí oddělení 200, tedy osoby, u nichž se předpokládá alespoň základní znalost problematiky na úrovni koncepční a metodické. Tito ministerští úředníci o dané problematice nevědí zhola nic a mají ambici něco změnit. Rozumíme primární snaze hledání úspor, které, jak píšeme výše, v systému skutečně lze nalézt. Ale uchopení věci laickým způsobem jej pouze rozkolísá a kýžený efekt, myšleno ekonomický a zároveň věcný, to nepřinese.

Proto si Vás z pozice předsedy Asociace speciálních pedagogů České republiky dovoluji požádat o nezařazení materiálu do programu rady vedení a zahájení jednání mezi předkladateli materiálu a zástupci odborných asociací ještě před předložením materiálu do rady vedení, protože to vnímám jako více než nutné.

V příloze uvádíme pouze některá rizika pramenící z chybného uvažování předkladatelů.

S úctou PaedDr. Jiří Pilař, předseda Asociace speciálních pedagogů ČR

Na vědomí:

Unie zaměstnavatelských svazů Českomoravský odborový svaz pracovníků školství

Příloha:

- Předloženou transformaci nelze provést pouze úpravou dané vyhlášky č. 438 Sb., ale novelizací, případně tvorbou zcela nového zákona, což autoři zcela opomíjí.
- Jedná se o sloučení několika svébytných subjektů, již nyní velkých celků, které přinese vysoké náklady jak na samotné sloučení, tak na další provoz a způsobí chaos v systému péče o dítě. Tedy výsledek bude opačný, než se předpokládá.
- Širokou odbornou veřejností, která je již aktuálně s předkládaným materiálem ústředního orgánu státní správy seznámena, je hodnocen jako nepodařená slohová práce středoškoláka s velkou měrou faktických chyb, s nulovou znalostí dané problematiky a absencí jakékoli analýzy jak ekonomické, tak analýzy potřeb krajů.
- Předkladateli je třeba připomenout, že dětské domovy jsou zřizovány kraji a dle předloženého materiálu si MŠMT bez jakékoli komunikace s kraji nemůže tyto dětské domovy převzít do svých zřizovatelských kompetencí.
- Ředitelé zařízení jsou jmenováni a odvoláváni dle školského zákona.
- Vzhledem ke vzdálenosti jednotlivých detašovaných pracovišť i vzhledem ke stále se zvyšující administrativní zátěži, by bylo nutno v rámci zajištění provozu zachovat stávající personální obsazení. Navrhovaná „transformace“ se dotýká mnoha zákonů, které je třeba upravit. Nejen vyhlášky 438. Je zřejmé, že tyto základní informace předkladatel nemá.
- Pro zefektivnění celé sítě zařízení by stačilo ze strany MŠMT tato zařízení skutečně koncepčně a metodicky řídit a kontrolovat dodržování již platné legislativy.
- Zmiňované podpoření kvality práce a intervence směrem k dětem a rodině: Není zřejmé, co tím předkladatel konkrétně myslí. Nezavádí se žádné nové systémy, nevytvářejí se žádná nová zařízení, pouze se sjednocuje a tím se zamýšlí vytvoření kolosů o stovkách zaměstnanců a integrování do těchto celků dětí s různými potřebami sociálními a psychickými. Kde je tedy idea vytváření malých rodinných zařízení, po níž se ve společnosti neustále volá?
- Aktuálně jsou kraje, ve kterých chybí určité typy zařízení. Je otázkou, jak chce předkladatel zvýšit dostupnost pouhým sloučením stávajících zařízení a nevytvářením subjektů, které v těchto krajích chybí. Výsledkem bude naopak nárůst finančních prostředků.
- Ostatní ředitelé, zamýšlení v pozicích vedoucích, budou ve skutečnosti řídit stejný počet zaměstnanců a zodpovídat za stejně velký a náročný provoz a zůstanou ve stejné platové třídě. Proto představa nějaké zásadní úspory je i zde naprosto nemyslitelná. Navíc se jim k celé administrativní zátěži ještě zvedne jejich přímá pedagogická činnost. Takže snížení prostředků na management je čistě iluzorní záležitostí.
- Snížení počtu pracovníků v jednotlivých zařízeních (údržba, řidič, zahradník) - opět to svědčí jen o naprosté neznalosti a nekompetentnosti předkladatele. V žádném zařízení neexistuje pracovní pozice řidič a dopravu zajišťují buď techničtí pracovníci údržby, kteří jsou již nyní pracovním přetížením nebo pedagogičtí pracovníci sami.
- Nesmyslná představa ušetření financí slučováním zařízení, která jsou často od sebe vzdálena i více než sto kilometrů opět dokazuje diletantství předkladatelů materiálu.

<https://www.ceskenoviny.cz/tiskove/zpravy/otevreny-dopis-asociace-specialnich-pedagogu-ministru-s-kolstvi-bekovi/2493258>